

Kiekvienas asmuo, keisdamas gyvenamąją vietą, privalo tai deklaruoti – informuoti vietos valdžios institucijas apie tai, kur gyvena ir kaip jo gyvenamoji vieta pasikeitė. Tai susiję su socialinių paslaugų teikimu ir kitokia pagalba tiek paslaugomis, tiek socialinėmis išmokomis (valstybė socialines išmokas paprastai moka tik asmenims, deklaravusiems gyvenamąją vietą jos teritorijoje). Kai kurias teises asmuo įgyja tik įrodęs, kad gyvena tam tikroje vietovėje (pvz.: balsavimas vietos savivaldoje, tam tikrais atvejais – mokyklos, darželio lankymas). Pareiga deklaruoti savo gyvenamąją vietą kiekvienam asmeniui, gyvenančiam Europos Sąjungoje, nustatyta Lietuvos ir Europos teisės aktais.

Lietuvoje gyvenamąją vietą privalo deklaruoti:

- Lietuvos Respublikos piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau kaip 183 dienoms per metus arba keičiantys gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.
- Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau kaip trims mėnesiams per pusę metų arba keičiantys gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje ir nustatyta tvarka įgiję teisę gyventi Lietuvos Respublikoje (plačiau žr. skiltyje [ES piliečiams](#)).
- [Leidimą gyventi](#) Lietuvos Respublikoje turintys trečiųjų valstybių piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką arba keičiantys gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje. Gyvenamąją vietą deklaruoti gali tik trečiųjų šalių piliečiai, gyvenantys Lietuvoje su išduotu leidimu gyventi nuolat ar laikinai, arba su ES piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortele. Užsieniečiai, turintys ilgalaikę vizą, gyvenamosios vietos deklaruoti negali.

Gyvenamoji vieta deklaruojama **atvykstant į seniūniją ar savivaldybę su asmens dokumentu arba prisijungus prie [e-valdžios portalo internetu](#)** (save identifikavus per internetinę bankininkystę, su elektroniniu arba mobiliuoju parašu).

Ar galima gyvenamąją vietą deklaruoti nuomojame būste?

Deklaruoti gyvenamąją vietą galima ir adresu patalpų, kurios **nuosavybės ar panaudos teise priklauso kam nors kitam**. Tokiu atveju, reikalingas šio asmens **leidimas**. Leidimas duodamas pasirašant seniūnijoje gautą formą arba patvirtinant kito asmens užpildytą deklaraciją per e-valdžios portalą. Taip pat galima pateikti terminuotą nuomos sutartį, kurioje aiškiai nurodytas nuomos laikotarpis. Tokiu atveju, deklaracija galioja sutartyje nurodytu laikotarpiu ir jam pasibaigus yra automatiškai nutraukiama.

Jeigu būsto paskirtis yra negyvenamoji, ar galima deklaruotis kitos paskirties patalpose?

Gyventojas deklaruoja savo gyvenamąją vietą, kurioje praleidžia daugiausiai laiko arba yra labiausiai su ja susijęs. Jeigu gyvenate kitos paskirties būste, tuomet ją galite deklaruoti kaip savo gyvenamąją vietą.

Ar galima gyvenamąją vietą deklaruoti sodo namelyje?

Gyvenamąją vietą taip pat galima deklaruoti ir sodo namelyje, svarbu jog jis būtų tinkamai įregistruotas ir turėtų adresą (tiesa, deklaruoti gyvenamosios vietos tiesiog žemės sklype, nors ir turinčiame adresą, negalima).

Kaip gyvenamąją vietą deklaruoja užsieniečiai?

Užsieniečiai, anksčiau nedeklaravę gyvenamosios vietos Lietuvoje, tai gali padaryti:

- migracijos tarnyboje, atsiimdami leidimą gyventi LR (trečiųjų šalių piliečiai) arba pažymą, leidžiančią gyventi LR nuolat ar laikinai (ES piliečiai) arba leidimo gyventi šalyje kortelę (ES piliečių šeimos nariai). Migracijos tarnyba duomenis persiunčia Registrų centrui; arba
- seniūnijoje arba savivaldybėje pagal gyvenamąją vietą. Užsienietis privalo turėti asmens dokumentą, leidimą gyventi ir nuomos sutartį (jeigu gyvena nuomojame būste).

Ką daryti, jeigu nuomojamo buto savininkas nesutinka, kad deklaruočiau gyvenamąją vietą?

Bet koku atveju, turite deklaruoti faktinę gyvenamąją vietą. Į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų (GVNA) apskaitą gali būti įtraukiamas gyvenamosios vietos Lietuvoje nedeklaravęs asmuo, kuris Lietuvos teritorijoje nuosavybės teise neturi patalpos ar pastato, ar kitos teisės naudotis tokia patalpa ar pastatu ir gyvenantis laikinojo apgyvendinimo įstaigose ar viešose vietose. Į GVNA apskaitą taip pat įtraukiami benamiai, taip pat asmenys, palikę vaikų globos namus ar šeimyną, atliekantys bausmę patalais įstaigose ar laikomi tardymo izoliatoriuose, bei tie, kurie teismo sprendimu gydomi specializuotose psichikos sveikatos įstaigose.

Išvykstant iš Lietuvos

Išvykstant iš Lietuvos ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, reikia deklaruoti išvykimą. Asmenys, išvykstantys ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui ir prieš išvykdami nepateikę deklaracijos, išvykimą gali deklaruoti Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose arba [internetu per e-valdžios portalą](#). Jie gali save identifikuoti per internetinės bankininkystės sistemas ar patvirtinti deklaraciją kvalifikuotu elektroninio parašo sertifikatu. Jeigu turite nuomos arba panaudos sutartį, kurioje būsto savininkas jau nurodė, kad galite tam tikrą laiką gyventi jo būste, tuomet deklaravimo įstaigai (seniūnijai arba savivaldybei) reikia pateikti nuomos arba panaudos sutartį. Raštiško savininko leidimo Jums jau nebereikės.

Taip pat prieš išvykstant iš Lietuvos tiek Lietuvos piliečiai, tiek ES piliečiai, tiek užsieniečiai, jei jie buvo laikomi nuolatiniais gyventojais Lietuvoje mokesčių tikslais (rezidentais), **Valstybinei mokesčių inspekcijai** (toliau – VMI) turi pateikti **galutinai iš Lietuvos išvykstančio asmens pajamų mokesčio deklaraciją** ir apskaičiuoti bei deklaruoti pajamas, gautas per tą mokestinį laikotarpį iki išvykimo dienos, t.y. jis turi deklaruoti pajamas gautas nuo tų kalendorinių metų pradžios iki išvykimo dienos. Ši deklaracija gali būti pateikta elektroniniu būdu per [elektroninę deklaravimo sistemą](#) arba užpildžius formą ir įteikus ją VMI skyriui.

© 2018.
Renkuosi Lietuvą